

2011. április 1. péntek
Pál első levele a korinthusiakhoz 5,9–13
Dr. Cserhádi Sándor

^{5,9}Levelemben már megírtam nektek, hogy nem szabad kapcsolatot tartani paráznákkal. ^{5,10}De nem általában e világ paráznaival vagy nyerészkedőivel, harácsolóival vagy bálványimádóival, hiszen akkor ki kellene mennetek a világból. ^{5,11}Most tehát azt írom nektek, hogy ne éljetekek közösségben azzal, akit bár testvérenek neveznek, de parázna vagy nyerészkedő, bálványimádó vagy rágalmozó, részeges vagy harácsoló. Az ilyennel még együtt se egyeteket. ^{5,12}Mert mit tartozik rám, hogy a kívül levők felett ítélkezzem? Nem a belül levők felett ítélkeztek-e ti is? ^{5,13}A kívül levőket pedig Isten fogja megítélni. Távolítsátok el azért a gonoszt magatok közül!

Amit a textusról tudni kell:

- exegetikai megjegyzések
- teológiai összefüggések feltárása

9. vers

Pál itt minden kétséget kizáróan egy korábban írt levelére hivatkozik. Tehát az általunk első levélnek tartott levél valójában a második levél. Úgy tűnik, ez az első levél nem maradt reánk. Hacsak nem az általunk második levélnek nevezett irat 6,14–7,1 részében találjuk¹. A feltételezés nem alaptalan. A szóban forgó rész nem illeszkedik a második korinthusi levél összefüggésébe. Tartalmilag pedig megfelel annak, amit Pál alapigénkben erről a korábbi levélről ír.

husi levél összefüggésébe. Tartalmilag pedig megfelel annak, amit Pál alapigénkben erről a korábbi levélről ír.

Azt írja róla, hogy az ott kifejtett intelmei félreérthetőek. Mert amikor óvja olvasóit parázna emberekkel való kapcsolatba kerüléstől (συναναμίγνυειν), nem akarta emberkerülővé tenni őket. Csak azt sem akarta, hogy gát lástalan emberekkel függő viszonyba kerüljenek. (Μὴ γίνεσθε ἐτεροζυγοῦντες) – írja a jelenlegi második levél 6,14-ben. Vagyis „ne legyetek ugyanazon igába fogva másokkal”. Az első, az elveszettnek tartott (?) levél, hasonló intést tartalmazhatott, amit Korinthusban úgy érthettek, hogy miként a farizeusok, még csak egy asztalhoz se üljenek le Krisztusban nem hívő emberekkel. Pál világossá teszi: nem erről van szó. Ha így lenne, „valósággal ki kellene mennetek a világból”. Ez „az exodus” pedig nem egyeztethető össze az apostol eszkatológikus szemléletével (vö. 7,29–31). Most még rajongók módjára nem élhetünk úgy, mintha számunkra már nem létezne a régi világ (1Kor 4,8!). De a másként gondolkodók és hívők kirekesztése mindennapjainkból nem egyeztethető össze a Krisztusban hívők missziói küldetésével sem. Éppen ezért azt sem kívánja meg Pál, hogy a keresztyén házastárs összetörje azt „az igát”, amely őt nem keresztyén házastársához köti, „mert mit tudod te, hogy nem mentheted-e meg a te férjed, vagy a te feleséged?” (1Kor 7,16)

10–11. versek

Meggondolkodtató, hogy amikor az apostol a gyülekezet életéből feltétlenül kigyomlálandó bűnöket említi (lásd még: 1Kor 6,9–11!), a *botrányosakat*, a gyülekezetet, de főként a „kívülállókat” megbotrányoztatókat sorolja fel, mintha ezekben ki is merülne az ember bűnös mivolta. Pedig a páli emberszemléletnek vitathatatlanul szerves része az ember „sárga” jellege, utolsó leheletéig Isten ellen lázadó természete (1Kor 15,50; Róm 7,14–17). Nemcsak a felszín bolygatja az, aki csupán a szembetűnő bűnöket akarja eltávolítani? Egyáltalán elfogadható-e teológiailag a különbségtétel bűn és bűn között? Felmenthető-e azok lelkiismerete Isten előtt, akiknek bűnössége nem annyira nyilvánvaló? Bizonyára nem. De gyülekezetpedagógiai szempontból elkerülhetetlen egy ilyen különbségtétel. Mert ha minden bűnt szemére vetnénk a keresztyén testvéreink, végelethetetlen vádaskodásba fulladna a gyülekezet élete. Ha pedig csak felhaborító bűnöket ragadnánk meg üstöküknél fogva, képmutatásra nevelnénk azokat, akikre „nem jár rá a rúd”. Pedig a „régikovács kitakarítására” (5,7) az ő esetükben is szükség van.

¹ Lásd CSERHÁTI: *Pál apostolnak a korinthusiakhoz írt második levele*, Budapest, Luther Kiadó 2010, 252kk.

Tanulságos az is, hogy bár most botrányos paráznaság szolgáltatja az okot a megrovásra, nem maradnak említetlenül más kirívó bűnök sem, mint például „nyerészkedő, vagy bálványimádó, vagy gyalázkodó, vagy részeges, vagy harácsoló” (11.v.). A keresztyén közvéleményben ma is az elsőszámú főbűn a paráznaság. Pál nem engedi, hogy elnézőbbek legyünk az anyagi visszaélésekkel, vagy indulati bűnökkel szemben.

11–13. versek

Mit lehet tenni, ha tűrhetetlen dolgok fordulnak elő a keresztyén közösségben? Ma így mondanánk: *az egyházfegyelem gyakorlására van szükség*. Kényes kérdés ez, és igyekszünk elvenni az élet az ilyen eljárásoknak. Mi vehető ki a sorokból, mit vár el e tekintetben az apostol a gyülekezettől? Mindenesetre egy nyilvános gyülekezeti alkalmon kell a számonkérésnek, „tetemrehívásnak” megtörténnie (4.v), ahol „az Úr Jézus nevében” kell együtt lenni, tehát az ő útmutatását kell kérni, egyúttal Pálnak távollétében is ismeretes szellemében kell az esetet megvizsgálni. Ha pedig makacs ellenállással találkozunk, akkor kivetni a gyülekezetből, megszakítani vele minden kapcsolatot, legfőképpen ne is „egyenek vele együtt” (11.v.), ami több mint valószínű az úrvacsorai közösség megtagadását jelenti.

Prédikációvázlat

Az igehirdetés segítse az ige hallgatóit megtalálni Istentől rendelt helyüket a gyülekezet határában belül és kívül!

1. A bűn elleni harc soha nem adható fel

Az apostol nem először ír a gyülekezetnek arról, hogy akinek bűnterhét Jézus, a „mi páskabárányunk” (7.v.) vette magára, és így Isten békét kötött vele (2Kor 5,19), többé már nem tud kiegyezni azzal, ami Isten ellenére van, hanem végsőkéig elmenően igyekszik eltávolítani mindenekelőtt saját életéből és a környezetéből is. Tulajdonképpen már az a tény is lehangoló, hogy annak, aki Krisztussal közösségben van, nem válik magától értődvé a bűn minden formájától való irtózás. „Ha meghaltunk a bűnnek, hogyan élhetnénk még benne” – teszi fel Pál a kikerülhetetlen kérdést (Róm 6,2). Az a tény, hogy az apostolnak újra figyelmeztetnie kell a gyülekezetet a bűnnel való határozott szakításra, már önmagában is jelzi a helyzet súlyosságát. Nekünk, mai igehallgatóknak is fel kell tennünk a kérdést: mit árul el, hogy Isten annyi intése talált süket fülekre nálunk is? Bizonyára nekünk is szükségünk van életünk végéig „Krisztus szorongató szeretetére” (2Kor 5,14), amely nem hagy belenyugodni az Isten ígéje által megítélt bűn bármilyen formájába.

2. A bűn elleni küzdelemnek mindenre kiterjedőnek kell lennie

A kijelölt szakaszban tanulságos az is, hogy bár most botrányos parázsnaság szolgáltatja az okot a megrovásra, nem maradnak említetlenül más kirívó bűnök sem, mint például „nyerészkedő, vagy bálványimádó, vagy gyalázkodó, vagy részeges, vagy harácsoló” (11.v.). A keresztyén közvéleményben ma is az elsőszámú főbűn a parázsnaság. Pál nem engedi, hogy elnézőbbek legyünk az anyagi visszaélésekkel, vagy indulati bűnökkel szemben. A bűneink általában *kart karba öltve járnak*. Egyik a másikat rántja magával. Bizonyára vannak gyengébb pontjaink. De megtörik az ellenállásunk, ha valamely ponton sikerült az áttörés.

3. A nyilvánossá lett bűnnel kapcsolatos eljárásnak valamiképpen a gyülekezet nyilvánossága előtt kell végbemennie

Nem kétséges, hogy egy ilyen eljárásnak rendkívül sok a buktatója. Nincs kialakult rendje, hiányoznak a személyi feltételek, s könnyen kölcsönös vádaskodásba fullad a helyrehozás kísérlete. Ezért inkább eltusoljuk, és beletörődünk a leginkább szemet szűrőbb esetekbe is, vagy csak megmarad az „eljárás” az utcasarki megszólás szintjén. Kétségtelen, sikeres a gyomlálás (13.v!) csak akkor lehet, ha az eljáró önmagával szemben is olyan szigorú, mint akivel szemben eljár. Tanulságos, amit Pál erről a galatáknak ír: „Testvéreim, abban az esetben, ha tetten érik az embert valamilyen bűnben, ti, lelkiek igazítsátok helyre (καταρτίζετε) a Lélektől eredő szelídséggel. *Ügyelve magadra* (σκοπῶν σεαυτόν) nehogy te is kísértésbe ess!” (Gal 6,1)².

De ne merüljön ki a kritikánk a „kívül valók” bűneinek hánytorgatásában sem! Az ő dolgaikban Isten az illetékes – szögezi le Pál. Sem a bíraskodást, sem a megtorlást nem adta a hívők hatalmába. Ha valamivel, akkor a saját példájukkal járulhatnak hozzá a közélet megtisztulásához.

² Lásd CSERHÁTI: *A galáciabeliekhez írt levél*, Budapest, Evangélikus Sajtóosztály, 1982, 270kk.